

Tortell Poltrona celebra 35 anys a la vela

El pallasso prepara un espectacle nou en què barrejarà les seves clàssiques entrades amb els números preferits de circ

JORDI BORDES/ Barcelona
● Tortell Poltrona és el màxim reclam del Circ Cric. A partir de l'1 de maig i fins al 26 de juliol estrena un nou espectacle prou explícit: *35 anys fent el pallasso!* a

Sant Esteve de Palautordera. Jaume Mateu, Tortell Poltrona a la pista de circ, calcula que fa 35 anys que viu d'aquesta estranya professió. Al principi, va tenir un suport per ser dels pocs pallassos que par-

laven en català i que ara, que hi ha activat un pla integral del circ contempla com aquesta disciplina només significa el 0,8% del pressupost de Cultura. Cansats dels problemes de fer gira per Catalunya,

l'any passat es van quedar a Palautordera. N'estan satisfets. Van atraure més de 31.000 espectadors. «Com a Temporada Alta», diu provocador l'ensinistrador de puces més conegut del món.

En Tortell Poltrona diu que fa 35 anys que viu de l'espectacle perquè el cartell més antic que guarda té un *depósito legal* amb data del 1974. La malaltia de Pepe Rubianes, que el va obligar a deixar els escenaris urgentment, va sobtar Mateu. Tortell Poltrona va començar abans la vida artística que Rubianes, mort recentment. També el pallasso Carlo Colombaioni el va fer pensar el cop que va haver de substituir-lo. Tenia 74 anys i va sortir de la pista amb ambulància després d'una forta caiguda d'esquena. Veu que algun dia algú el substituirà a la pista. I, ara que encara pot, vol recuperar els seus números: des de l'equilibri de les cadires al del maquillatge. També incorporarà noves entrades jugant amb els músics (que no se sap si també vestiran de pallasso o simplement intervindran sense maquillatge). Montse Trias, la Srta. Titat a la pista i dona de Jaume Mateu en la vida familiar, aclareix que l'espectacle de les entrades de Tortell Poltrona estarà truffat dels números de circ que l'artista sempre ha admirat. L'exemple més gràfic és el del trapezi gran volant, una tècnica que mai fins ara ha pogut integrar a la seva vela per raons econòmiques.

La temporada de la tardor queda en suspens. Sí que es manté la programació escolar (una festa que dura tot el dia i que suposa

Tortell Poltrona, en una imatge d'arxiu al seu espectacle *Que bèstia!* / TVC

una activitat comparable a la que fa unes dècades els nens tenien «quan s'anava al Palau de la Música», recorda Poltrona així com el projecte dels cursos i les estades creatives.

També repetirà el Cabaret Coluche, que ja va obrir divendres passat Pau Riba, i la intenció és que s'allargui fins al 26 de juliol. Per l'1 de maig, s'espera Pepe Viyuela, «el pallasso de la Meseta més mediterrani», diu Tortell. El Circ Cric ha decidit renunciar a fer les reserves de les entrades a través d'entitats financeres. A partir d'ara, les faran ells directament.

el contrapunt | MARCEL BARRERA

Un pallasso galàctic

Si Poltrona presenta a partir de l'1 de maig un *revival* de les seves entrades de pallasso per celebrar els 35 anys a la pista, el cantautor Pau Riba va estrenar divendres passat la segona temporada del *Cabaret Coluche* amb l'espectacle *Ribaibal*, que va servir per rememorar grans clàssics de la Nova Cançó com ara *Noia de porcellana*, algunes composicions del seu nou disc, *Virus Laics*, com l'enganxosa melodia de *Dansardana*; o veure dalt de l'escenari Pau Riba i Jordi Batiste cantant junts. Entre el públic del cabaret, que té Marcel Escolano com a mestre de cerimònies i com la tardor passada

ofereix unes boníssimes botifarres del Montseny, hi havia el doctor Eduard Estivill i l'actor Àlex Casanovas, entre d'altres. Lluny queda ja la plantada de Tortell Poltrona a Tarragona amb el Circ Cric, que ha deixat de fer gires per Catalunya. Ara el pallasso ha abandonat la carretera i ha optat, com diria en Jaume Sisa, per obrir casa seva a tothom. Escoles, amics, famílies i el públic adult que segueix fidel les propostes del cabaret. Poltrona va començar fa 35 anys buscant una puça i fent equilibris amb les cadires. Ho continua fent, però cada vegada és més galàctic.

Pare i fill «discutint» per una plaça de Barcelona

● L'Ajuntament de Madrid té un pressupost anual de cinc milions d'euros i una seu de circ estable. La presència del Circ Cric va significar una reconciliació de més de 9.000 persones amb el circ contemporani (ells que sovint els cataloguen com el circ clàssic). A Barcelona, el Cric ha deixat d'empènyer a la Fundació Olímpica (que reclamava un espai estable a la ciutat). El Teatre Lliure els programaran durant dos mesos a la plaça Margarida Xirgu. Van haver de combinar-ho amb la programació del Mercat de les Flors que també volia la plaça per a una companyia de circ francesa. El problema es va salvar quan Tortell Poltrona va descobrir el nom de la companyia gal·la: el Baro d'Evel Cirk Cie (és el grup que lidera el seu fill, en Blai). «Ho discutirem a l'hora de sopar», va dir alligador. Per Poltrona, la coincidència evidència, el reduït marc que té el circ a Catalunya. És més. Quan un jove s'hi vol dedicar es trasllada a França. L'artista recordava ahir que la sortida de la puça (que ha anat transformant) neix d'un joc que li va ensenyar el seu avi. Al muntatge, també es passaran filmacions que va fer-li el seu pare, des del 1972.

La SGAE reclama ara que les companyies de telefonia paguin una tarifa en concepte de drets d'autor

EL PUNT / AGÈNCIES
Barcelona

● El president del consell de direcció de la Societat General d'Autors i Editors (SGAE), Eduardo Bautista, va advocar ahir a Barcelona perquè les companyies de telefonia que operen a l'Estat espanyol paguin una «tarifa intel·ligent, que no sigui obstacle per al desenvolupament del seu negoci» pels drets

d'autor, com ja succeeix en altres estats europeus. Bautista, que ahir va visitar Barcelona per presentar el balanç econòmic de la SGAE, va carregar contra els operaris de telefonia, que «fan un enorme negoci amb la distribució de dades» i es va mostrar a favor de convocar, tutelada pel govern de l'Estat, una «taula de concertació» amb totes les parts per in-

tentar trobar una solució a les descàrregues per internet. «La desconexió ha de ser l'últim recurs», va postillar. Segons Bautista, totes les cultures tenen un preu i «si el públic, al final, demana cultura gratuïta, haurà de ser l'Estat qui la pagui, com ja fa amb els jutges, els policies o els mestres». Bautista, finalment, va ressaltar que la SGAE «no hi és per ser

simpàtica sinó eficient» i va lamentar que la classe política hagi «sucumbit estranyament al clamor de l'anomenada democràcia digital».

Menys ingressos

La Societat General d'Autors a Catalunya, segons el balanç presentat ahir, no ha quedat al marge de la crisi. Durant el 2008 ha ingressat 59,5 milions d'eu-

ros, un 13,54% menys respecte a l'any anterior, i aquesta xifra representa el 19,26% dels ingressos obtinguts en el conjunt de l'Estat. Per sectors, sobresurt el de les arts escèniques i musicals, amb un augment del 3,14% respecte al 2007. Les obres dramàtiques que més drets van generar per als socis de la SGAE el 2008 van ser *Cómeme el coco*, ne-

gro; Boscos endins; Garrick; El llibertí; El enfermo imaginario; Què: el musical; Spamalot; Alo-ma; El joc dels idiotes, i Mi soledad. Pel que fa als concerts amb què més ingressos van obtenir, van ser els de Bruce Springsteen, Bon Jovi, Coldplay, Tom Waits, The Cure, Extremoduro, Miguel Bosé, El Canto del Loco, El Barrio i Estopa.